

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА БРЕЗНИК

Правилата за ползване на мерите и пасищата на територията на Община Брезник са изготвени по изискванията на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/ (чл. 37о, ал. 2), съгласно който тези правила съдържат:

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Перспективният експлоатационен план е разработен на основание и във връзка с Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/ в страната. Целта на плана:

Дългосрочно опазване на пасищата на територията на Община Брезник, опазване на биологичното разнообразие с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели.

Установяване на контакти и взаимодействие на ниво населено място със земеделските стопани с цел постигане на максимална ефективност при използване на пасищата, на възможен екологичен ефект и икономически растеж на района.

При разпределяне на пасищата да се отдаде приоритет на земеделските стопани, отглеждащи животни с цел стабилизиране на икономическото им състояние и утвърждаване на животновъдството като фактор за развитие на населеното място.

II. ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НАЧИНА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПАСИЩАТА ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ.

1. Пасища, мерите и ливади за индивидуално ползване.

Пасищата, мерите и ливадите за индивидуално ползване от общинския поземлен фонд се отдават под наем на собствениците или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена определена по пазарен механизъм.

Пасища, мерите и ливади от общинския поземлен фонд се предоставят под наем на лица, които нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд „Земеделие”, държавен поземлен фонд, общински поземлен фонд и за земи по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ.

1.2. Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване с категории и цена, определена по пазарен механизъм за землището или за общината се обявява в общините и кметствата и се публикува на интернет страницата на общината.

1.3. Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мерите и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.

1.4. Правоимащите лица подават заявление по образец до Кмета на общината в срок до 10 март, с приложени необходими документи.

1.5. Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ по реда на т. 1.4 и разпределя имотите при наличие на необходимите площи в срок до 1 май.

1.6. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределените по реда на т. 1.6 имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение и в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до 1 юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по т. 1.4. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област.

1.7. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределените по реда на ал. 6 имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до 1 юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по ал. 4. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област.

1.8. Въз основа на протоколите на комисиите по т. 1.6 и т. 1.7 и след заплащане на наемната цена, Кметът на общината сключва договор за наем. Минималният срок на договорите е 5 стопански години. Договорите съдържат данните по т. 1.1, т. 1.2 и т. 1.3 и се регистрират в общинската служба по земеделие.

1.9. Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се отдават под наем чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. Договорите се сключват за една стопанска година.

1.10. Останалите след провеждане на търга по т. 1.9 свободни пасища, мери и ливади се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в правилника за прилагане на закона. Договорите се сключват за една стопанска година.

1.11. Пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд, за които са сключени наемни договори, не могат да се преотдават за ползване на трети лица.

2. Пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд за общо ползване.

По смисъла на ЗСПЗЗ „Общо ползване” е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

III. ЧАСТИТЕ ОТ МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ.

Частите от мерите и пасищата, предназначени за косене, са регламентирани в чл. 41, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 11 от 06.04.2009 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 „Агроекологични плащания” от Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 година, издадена от Министъра на земеделието и храните, а именно:

„Чл. 41. (2) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез косене, спазват изискванията по ал. 1 и извършват:

- (изм. – ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли, а в планинските райони съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват

(ДВ, бр. 20 от 2008 г.) – в периода 30 юни до 15 август;

- косенето ръчно или с косачки за бавно косене, като косят от центъра към периферията, а когато това не е възможно – от единия край към другия, като използват ниска скорост.

- (Изм. – ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) В случаите по ал. 2, подпомаганите лица могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстота на животните до 1,5 ЖЕ/ха.”

- Да не се извършва коситба в размножителния период на птиците.

IV. ПРОКАРИТЕ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ ДО МЕСТАТА ЗА ПАША И ВОДОПОИТЕ.

За прокари за отвеждането на селскостопански животни до местата за паша и водопой да се ползват съществуващите полски пътища. Ако няма в близост такива, прокари се определят с писмено споразумение между наемателите на пасища и кметът на съответното кметство.

V. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА.

Условия за опазване и поддържане на пасищата:

1. За почвения слой не се допуска:

- нарушаване целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване;
- преминаването и движението с моторни превозни средства в самото пасище;
- едновременното струпване на големи стада с животни на едно и също място за едновременно пашуване и за водопой;

1.2. За биологично разнообразие – опазване и поддържане на местообитанията при паша, не се допуска:

- пашуване на по- голям брой регистрирани животни от посочения в анкетната карта на земеделския производител/регистрация в ОДБХ за общината;
- паленето на огън извън определените, обезопасени и обозначени за това места;
- унищожаването на видовете от флората чрез изкореняване, изкопаване, сеч, промени в ландшафта;
- оставянето на пашуващите животни без надзор;
- внасянето на минерални торове за подобряване на тревата;
- не се позволява разпръскването на битови отпадъци из пасището;
- собственикът на животните е длъжен да осигури и гарантира изнасянето на битовите отпадъци извън пасището;
- опожаряване на дървесна, храстова и тревна растителност по пасищата с цел предизвикване нов подраст;
- поддържане в добро състояние наличните инфраструктурни обекти за водопой – чешми, корита и др.

При ползването на мерите, пасищата и ливадите е необходимо да се спазват Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени и определени със Заповед № РД-09-122/23.02.2015 г. на Министъра на земеделието и храните:

Национален стандарт 1.

Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици:

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки;
- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;
- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;
- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон.

Национален стандарт 2.

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

Национален стандарт 3.

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води (Приложение към НС 3.).

Национален стандарт 4.

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи над 5 ха е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 30% култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

Национален стандарт 5.

За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага:

- за обработваеми земи – обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите;
- за трайни насаждения – укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засяване/засаждане с други култури, и/или обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

Национален стандарт 6.

Забранява се изгарянето на стърнищата.

Национален стандарт 7.

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност – орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

- директните плащания;

– чл. 46 и чл. 47 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007;

– следните мерки от Програмата за развитие на селските райони (2014-2020): Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

VI. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните през 2016 г., съгласно чл.118, ал.1 от ЗВД. При поява на заразна болест изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта. Постоянно действащите към областния управител и кмета на общината епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, химизация на биотопи, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации (ДДД) предвидени в съответната наредба. Съгласно чл.108, ал. 1 от ЗВД, средствата за покриване на разходите, свързани с епизоотични рискове, ежегодно се осигуряват от бюджета на Министерството на земеделието и храните. При възникване на заболяване от списъка по чл. 118, ал. 1 от ЗВД, ДДД мероприятия и консумативите за сметка на бюджета на БАБХ за съответната бюджетна година, съгласно чл. 120 ал. 2 от ЗВД.

VII. МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ИЗКУСТВЕНИ ПАСИЩА.

При необходимост, частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища да се засяват с подходящи тревни смеси.

VIII. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕСИ

Построяването на навеси в мери и пасища се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19 от 2012 г. за застрояване в земеделските земи и Закона за опазване на земеделските земи.

IX. ОХРАНА

Ползвателите на мери, пасища и ливади от ОПФ, организират охраната за своя сметка на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем и за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

Х. РЕЖИМ НА ПОЛЗВАНЕ, ЗАБРАНИ И ОГРАНИЧЕНИЯ В ЗАВИСИМОСТ ОТ КОНКРЕТНИТЕ ДАДЕНОСТИ НА ТОПОГРАФСКИ, ПОЧВЕНИ, КЛИМАТИЧНИ И ДРУГИ ФИЗИЧЕСКИ УСЛОВИЯ, И НА РАЗВИТИЕТО НА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА.

Животновъдите – ползватели на общинските мери, пасища и ливади, се задължават:

- Да заплащат в срок определения наем за ползване на общинските пасища, мери и ливади;
- Да ползват предоставените мери и пасища за индивидуално ползване единствено за паша на притежаваните и регистрирани пасищни животни, когато са регистрирани земеделски производители с животни;
- Да не променя предназначението на мерите, пасищата и ливадите;
- Да не ги разорават;
- Да не се използват мерите, пасищата и ливадите за други селскостопански нужди;
- Да почистват мерите, пасищата и ливадите от замърсяване и камъни;
- Да извършва частично засяване или възстановяване и подхранване на мерите, пасищата и ливадите;
- Задължително да почистват мерите и пасищата от камъни, битови, строителни, промишлени и др. отпадъци;
- Забранява се наторяване с изкуствени торове и с утайки от пречистването на отпадъчни води;
- Забранява се паленето на растителност в мерите, пасищата и ливадите;
- Предоставените площи да се опазват от ерозиране, заблатяване, засоляване и други увреждания;
- Да се спазват санитарно – хигиенните норми;
- Лично да съпровождат стадото по пътя до пасището и се грижат за него в пасището, или да ангажират и изрично посочат друго лице, което да извършва това от тяхно име и за тяхна сметка;
- Да не ги преотстъпват за ползване на трети лица.
- Да опазват постоянно затревените площи в близост до гори от навлизане на дървесна и храстовидна растителност в тях. Провеждането на сеч на отделно стоящи и групи дървета да извършва съгласно Закона за опазване на селскостопанското имущество;
- Да използват мерите и пасищата щадящо и да районира пашата с оглед на опазването им;
- При агротехнически мероприятия, като подсяване, торене, борба с плевелната растителност, отводняване и напояване, както и построяването на навеси се съгласуват с общинска администрация, а мероприятията почистване от камъни и почистване от храсти – с кмета или кметския наместник на населеното място.